9e jaargang
nummer 3
26 juni 2014

Samengevat

Eerste SHTV Open geslaagd

Schaakboeken in de KB

Loe de Jong als schaker

Tweemaandelijks cluborgaan van Schaakcombinatie HTV

Edwin Miedema

uw vakman voor grote en kleine klussen in
Den Haag/Leiden en omstreken:

renovaties
badkamers
timmerwerk
loodgieterswerk

Contactgegevens
e-mail: info@edmiedema.nl
website: www.edmiedema.nl
telefoon: 070-3106928 en 06-23665905

Titelpagina: Mike Hoogland wint de eerste editie van het SHTV Open (foto: André Wagner)

Inhoud

4 Colofon
5 Van de redactie / *Pim van der Meiden*
6 Bliksemzege van Ton Vissers in 1993
7 Ratinglijst mei
8 Hoogland wint Open Kampioenschap SHTV / *Ben Spierings*
13 Hans Segers wint rapidcyclus / *André Wagner*
15 Schaakboeken op je computer / *William van Zanten*
17 Het meesterwerk van Peter Monté verschijnt / *Pim van der Meiden*
18 Externe competitie eindstanden
20 Bier, schaak en achtergrondmuziek / *André Wagner*
22 Loe de Jong als schaker/ *Pim van der Meiden*
23 Analyseavondland / *Melchior Vesters*
29 Het opgesloten stuk / *William van Zanten*
34 Zomeragenda

Samengevat is het clubblad van Schaakcombinatie HTV
Verschijnt 6x per jaar
Redactie: Pim van der Meiden (hoofdredactie), André Wagner (eindredactie)

9e jaargang nummer 3 - 26 juni 2014

Kopijdatum volgende clubblad: 30 augustus (verschijnt 4 september)
Kopij tijdig inleveren bij: Pim van der Meiden (gwvandermeiden@ziggo.nl)

Colofon

Bestuur

Voorzitter		
Ben Spierings	voorzitter@schaakcombinatiehtv.nl	3629780
Secretaris		
Kees van Gelder	secretaris@schaakcombinatiehtv.nl	7809595
Penningmeester		
Sander Pauw	penningmeester@schaakcombinatiehtv.nl	3615975
PR & Sponsoring (a.i.)		
vacant	pr@schaakcombinatiehtv.nl	
Wedstrijdleider extern		
Geurt Jan v.d. Meiden	wl-extern@schaakcombinatiehtv.nl	06-53583480
Wedstrijdleider intern		
Piet Sikkes	wl-intern@schaakcombinatiehtv.nl	4490512
Jeugdleider		
Ton Bodaan	jeugdleider@schaakcombinatiehtv.nl	3912062

Commissarissen

Webmaster		
Eric Alvares	efsalvares@hotmail.com	06-41330092
Materiaalbeheerder		
vacant		

Jeugdbegeleiding

Ton Bodaan, Melchior Vesters, Twan van der Togt, Stella Roeleveld, Koos Roeleveld, Mei Luk, Ricki Luk, Cor Kanters, Hugo van der Laan, Geurt Jan van der Meiden, Andrea Bajireanu, Timo Bottema

Speellokaal:	Bosbeskapel, Bosbesstraat 5, 2564 PA te Den Haag, 070-3689796	
Speelavond:	Donderdag	
Speeltijden:	Jeugd tot en met stap 2:	18:30 tot 19.30 uur;
	Jeugd stap 3 en hoger:	18:30 tot 19:45 uur;
	Senioren:	vanaf 19:45 uur
Contributie:	senioren: € 105 per jaar; jeugd: € 95 per jaar; gezinslid tweede junior: € 15 korting per jaar; derde junior: € 30 korting per jaar; IBAN: NL97 INGB 0005255286 t.n.v. Schaakcombinatie HTV	
Internetsite:	http://www.schaakcombinatiehtv.nl	

Clubblad en Melchior Vesters

Pim van der Meiden

Het clubblad blijft voorlopig bestaan, maar Melchior heeft meegedeeld dat hij gaat ophouden zijn krachten te wijden aan analyses waar hij de redactie van *Samengevat* zo gelukkig mee maakte. En de lezers nog meer. Hij heeft gedurende vele jaren ons clubblad voorzien van originele en eigenzinnige analyses.
Gelukkig behouden we Maarten Stolte nog die in het vorige nummer een winstpartij tegen Peter Monté analyseerde. Met hoe veel genoegen ik die heb nagespeeld, zullen scherpzinnige lezers van dit nummer begrijpen.
Er heeft nog niet zo lang geleden een brainstorm-avond plaats gevonden, waarbij ik aan het woord ben geweest zonder dat de voorzitter mij vroeg ter zake te komen. Mijn twee punten waren (kijkt u goed naar de kop) het clubblad en Melchior. Wat het clubblad betreft: het blijft nog even bestaan. En misschien lukt het Melchior te bewegen om toch weer kopij te leveren. Ik ga mijn best doen en ik hoop U ook.
Een voortdurende bron van zorg is hoe we de jeugd enthousiast krijgen *Samengevat* te lezen en er in te schrijven. Helemaal mis was wat ik op die brainstormavond gedaan heb. Er waren twee niet-leden aanwezig, moeders van jeugdleden, boordevol goede ideeën. Schaken konden ze niet, Diep onder de indruk van de betogen vroeg ik moeder A een stuk voor *Samengevat* te schrijven. Ze had het helaas te druk en na deze misser hoefde ik het bij moeder B natuurlijk niet meer te proberen. Tact en Uw hoofdredacteur liggen mijlen uit elkaar. Ach, waarom heeft mijn moeder mij niet beter opgevoed.
Ter zake. Het Open Kampioenschap is een succesvol initiatief gebleken. Het mooiste resultaat is misschien wel dat Rob Dijkstra weer eens in de pen geklommen is en ons van kopij heeft voorzien. Daar hebben André en ik niets aan hoeven doen. Zijn aanbod kwam als een verrassing. Rob toonde zich in zijn analyse uiterst origineel. Helemaal met de tijd is hij niet meegegaan, maar het is u wellicht ontgaan dat hij deze maand tachtig jaar is geworden. We moeten ons niet alleen beperken tot de jeugd. Ook de senioren vragen onze aandacht. Als u dit nummer goed leest, zult u zien dat ik boordevol voornemens ben veel aandacht aan geschiedenis te besteden. André heeft in vorige nummers blijk gegeven van zijn fascinatie voor de toekomst en hij zal blijven zorgen voor het nodige tegenwicht. Over de wijze waarop hij en ik samenwerken, zal ik het hier niet hebben. Iedereen die van bureaucratie houdt, zal er het wijze hoofd over schudden, maar wij zelf zijn innig tevreden.

Bliksemzege van Ton Vissers in 1993

Als een herinnering aan de vorige maand overleden Ton Vissers stuurde Jan Bonsel ons een partij op die in april/mei 1993 gepubliceerd werd in *In Vogelvlucht*, een voorloper van *Samengevat*.
Centrum 1 en RSC 1 streden om het kampioenschap. Centrum won thuis met 7½-½. Binnen tien minuten had Ton Vissers zijn punt binnen.

Wit: Ton Vissers
Zwart: Klop

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lb5 a6 4. Lxc6 dxc6 5. 0-0 f6
Tot zover gebruikelijk, in 1992 hadden Fischer en Spassky ook zo gespeeld.
6. Pxe5
Wit geeft dapper zijn paard voor twee pionnen. Antwoord is desastreus.
6. ...Ld6?? 7. Dh5†
Zwart gaf op met toestemming van zijn teamleider.

Ton als wedstrijdleider bij het Haags Weekendtoernooi (foto: André Wagner)

Ratinglijst mei

Tussen de vele kleine wijzigingen zijn er toch weer een paar grote verschuivingen ten opzichte van de februari-lijst. Noud van der Togt zet stevig in op de weg naar boven met maar liefst 157 ratingpunten winst en Ricki Luk blijft hem nog voor dankzij twee mooie invalbeurten in de HSB-competitie. René Weerts herstelde zich van een flinke val en Cor Kanters heeft zich gevoegd bij de 1700-spelers. De grootste klap kreeg Franck Melssen, die het aan het eerste bord van het vierde team vaak stevig voor de kiezen kreeg.
De laatste ronde van de HSB-competitie is in deze lijst overigens nog niet verwerkt.

Melchior Vesters	2156 (-11)	Geurt Jan v.d. Meiden	1653 (+4)
Stijn Gieben	2058 (+15)	André Wagner	1646 (-16)
Maarten Stolte	2042 (-2)	René Weerts	1635 (+67)
William van Zanten	2029 (+3)	Eric Alvares	1624 (+8)
Tjomme Klop	2025 (-23)	Karel Stolte	1605 (-4)
Marco van Straaten	2023 (+27)	Franck Melssen	1593 (-88)
Hans Segers	1997 (+27)	Frans Coers	1580 (-)
Aleksander Henke	1982 (-17)	Harold Fikkert	1545 (-)
Twan van der Togt	1964 (+6)	Danny Lindhout	1526 (-32)
Ton Bodaan	1933 (+27)	Kees van Gelder	1507 (-)
Jan Willem le Grand	1928 (+35)	Rob Dijkstra	1500 (-)
Sander Pauw	1922 (-9)	Hans Dwarshuis	1486 (-)
Peter Vorstermans	1911 (-23)	Jan Bonsel	1448 (-)
Armin Segger	1909 (+9)	Ard van der Zwart	1398 (-20)
Rik Pronk	1888 (-3)	Justus van Klaveren	1382 (+24)
Koos Roeleveld	1854 (+14)	Henk Bouma	1342 (+52)
Jaimy Luk	1852 (+8)	Lex van der Meer	1335 (+11)
Olav van Leeuwen	1834 (-6)	Pim van der Meiden	1321 (-8)
Theo Bovenlander	1815 (+1)	Eric Kwappenberg	1284 (-)
Evert Baak	1808 (+17)	Thomas Luk	1253 (+35)
Gert-Jan Willighagen	1790 (-15)	Bert van Dijk	1204 (-)
Karl Baak	1760 (-14)	Wim Vermeulen	1188 (-)
Cor Kanters	1736 (+62)	Mitchell Vuong	1020 (-)
Piet Sikkes	1736 (+37)	Ricki Luk	882 (+68)
Ben Spierings	1735 (-2)	Noud van der Togt	818 (+157)
Ed Olvers	1720 (+15)	Joëlle Vuong	766 (-)
Jan Verheijen	1706 (+8)	Kavya Raulji	474 (-)

Hoogland wint Open Kampioenschap SHTV

Ben Spierings

Het Open Kampioenschap van SHTV zit er op. De eerste editie van dit nieuwe ratingtoernooi is buitengewoon sportief en gezellig verlopen. Onder de 47 deelnemers waren 32 leden van SHTV en 15 van buitenaf. Of in andere cijfers: 46 mannen en 1 vrouw (Monique Keuzenkamp). De jongste was 11 jaar (Justus van Klaveren), de oudste was 93 jaar (Jan Bonsel). William van Zanten was met 2029 de hoogste ratinghouder, in de staart hadden we Martin Brummelkamp, Leo Nijst en Maarten van der Vegt als schakers nog zonder rating.

In een periode van het seizoen (mei/juni) dat het normaal wat rustiger op de club is, was het nu elke week 'full house' in de Bosbeskapel. Achteraf lijkt het dan ook een goed besluit van de algemene ledenvergadering om de interne competitie wat in te korten.

Het toernooi bestond uit 7 ronden Zwitsers, waarvan de eerste drie ronden op rating en de rest op weerstand. Het toernooiverloop was tot het eind toe erg spannend. Er waren steeds meerdere koplopers en de balans na de 6e ronde was dat er nog drie koplopers waren met 5 punten: Mike Hoogland, Armin Segger en Gert-Jan Willighagen . Hans Segers en Timo Bottema volgden op een halfje. Met de indeling van de 7e ronde waren er nog 4 scenario's voor de eind-overwinning: 1, 2, 3 of 4 winnaars? Het werd het scenario met 1 winnaar.
Mike won in de slotronde van Armin en Gert-Jan verloor van Timo. Daardoor werd Mike met 6 punten (5 overwinningen en 2 byes) winnaar van de hoofdprijs van 100 euro en een beker. Timo won de tweede prijs met 5½ punten. Hans Segers versloeg Twan van der Togt en won met eveneens 5½ punten de derde prijs.
Gert-Jan won met 5 punten de B-categorie (rating 1501 t/m 1800). Karl Baak en René Weerts behaalden ieder 4 punten en wonnen de overige prijzen in deze categorie.
In de C-categorie (rating 1201 t/m 1500) won Justus van Klaveren de eerste prijs met 4 punten. De tweede prijs ging naar Mark Breton met 3½ punten. Als derde eindigde Rob Dijkstra met 3 punten.
De winnaar van de D-categorie (t/m 1200) werd Scot Leite. Hij behaalde 2½ punten.

Het was een leuk toernooi om te organiseren en wat mij betreft komt er een volgende editie. Mijn dank gaat uit naar Geurt Jan van der Meiden die, door het plotselinge overlijden van onze schaakvriend Ton Vissers, de wedstrijdleiding over heeft genomen. Dank ook aan Paul Koks, die naast mijn eigen verslag-legging op de SHTV-site het nodige werk heeft gehad om op de HSB-site uit-gebreider verslag te doen met commentaar en partijen van de deelnemers.

Eindstand

		ptn	w.p.	SB	rat.	TPR	W-We
1	Mike Hoogland	6.0	34.0	28.00	2016	2614	+1.62
2	Timo Bottema	5.5	29.5	22.00	1955	2052	+0.70
3	Hans Segers	5.5	27.0	20.25	1997	2031	+0.35
4	Jan Willem Le Grand	5.0	31.5	23.25	1928	2412	+0.79
5	Gert-Jan Willighagen	5.0	31.0	21.00	1790	2000	+2.06
6	William van Zanten	5.0	31.0	20.00	2029	1984	-0.12
7	Armin Segger	5.0	31.0	20.00	1909	1973	+0.61
8	Gerard Milort	5.0	28.0	18.00	1995	1953	-0.12
9	Jaimy Luk	4.5	29.0	16.25	1852	1863	+0.16
10	Peter Vorstermans	4.5	28.0	15.25	1911	1916	+0.13
11	Derk Dekker	4.5	27.0	16.25	1856	1872	+0.20
12	Ton Bodaan	4.5	26.5	15.75	1933	1808	-0.92
13	Evert Baak	4.0	31.5	16.00	1808	1872	+0.67
14	Karl Baak	4.0	31.0	15.75	1760	1815	+0.69
15	Twan van der Togt	4.0	28.0	13.75	1964	1876	-0.58
16	René Weerts	4.0	27.5	13.00	1635	1781	+0.93
17	Cor Kanters	4.0	25.5	10.50	1736	1744	+0.21
18	Justus van Klaveren	4.0	24.5	10.50	1382	1708	+2.22
19	Ben Spierings	3.5	27.0	11.25	1735	1739	+0.10
20	Mark Breton	3.5	26.0	10.00	1471	1664	+1.18
21	Kees Vink	3.5	25.5	9.75	1789	1676	-0.75
22	Franck Melssen	3.5	25.0	10.25	1593	1779	+1.36
23	Piet Sikkes	3.5	25.0	9.75	1736	1690	-0.25
24	Floris de Leeuwe	3.5	23.5	9.25	1722	1658	-0.46
25	Maurits Bons	3.5	23.0	10.50	1698	1594	-0.53
26	Jan Verheijen	3.5	23.0	8.25	1706	1600	-0.83
27	Han Nicolaas	3.0	25.5	8.75	1611	1524	-0.72
28	Kees van Gelder	3.0	24.5	7.00	1507	1537	+0.04
29	Olav van Leeuwen	3.0	22.0	9.75	1834	1660	-1.21
30	Rob Dijkstra	3.0	18.0	6.00	1500	1326	-1.43
31	André Wagner	2.5	24.0	10.50	1646	1674	+0.05
32	Paul Koks	2.5	23.0	6.00	1588	1483	-1.01
33	Danny Lindhout	2.5	22.0	6.25	1526	1432	-0.64
34	Adel Felfel	2.5	22.0	5.75	1303	1387	+0.43
35	Scot Leite	2.5	20.5	5.25	891	1001	+0.45
36	Monique Keuzenkamp	2.5	20.5	4.75	1338	1309	-0.24
37	Henk Bouma	2.5	19.0	5.25	1342	1420	+0.34
38	Thomas Luk	2.5	19.0	5.25	1253	1192	-0.47
39	Pim van der Meiden	2.5	18.5	4.50	1321	1316	-0.19
40	Jan Bonsel	2.5	17.5	5.75	1448	1284	-1.16
41	Bert Gerritsma	2.0	23.0	6.75	1570	1482	-0.67

42	Eric Kwappenberg	2.0	20.0	3.50	1284	1207	-0.59
43	Leo Nijst	2.0	17.5	2.25		837	837
44	Maarten van der Vegt	1.5	19.5	3.25		1044	1044
45	Theo van Orsouw	1.0	20.5	5.25	1826	943	-1.99
46	Lex van der Meer	1.0	20.0	4.25	1335	1252	-0.41
47	Martin Brummelkamp	0.5	15.5	2.25		738	738

Hieronder volgen twee partijen uit de zesde ronde, met aantekeningen van de beide zwartspelers.

Justus van Klaveren - Gerard Milort
SHTV Open, 2014, 6e ronde

Het gebeurt niet vaak dat ik tegen een elfjarig schaaktalent mag spelen. En niet zomaar een talentje, nee de kampioen tot 12 jaar van de HSB!, tevens lid van SHTV. Het leuke van zo'n open toernooi als bij SHTV is dat zoiets daar dus kan gebeuren. Wat overigens mede te danken is aan de tomeloze inzet van zijn moeder, die hem toestaat 's avonds (soms tot laat) nog te spelen tegen sterke senioren, en hem aan het eind van de partij steevast komt ophalen. Hulde voor haar, want daar leert hij veel van. Daar zouden meer ouders met talentvolle schaakjeugd een voorbeeld aan kunnen nemen. In de partij kwam een moeilijke opening op het bord, die hij kennelijk nog niet veel tegen zich heeft gehad. Desondanks koos hij wel goede zetten in deze Pirć, ook wel Joegoslavische Verdediging genoemd. Dat duidt op inzicht. Op het tactische vlak valt er nog wel wat te leren, want een logische - en strategisch sterke - aanval op zwarts pionnen bleek een licht combinair lek te hebben. Zie wat er gebeurde op de negende zet.

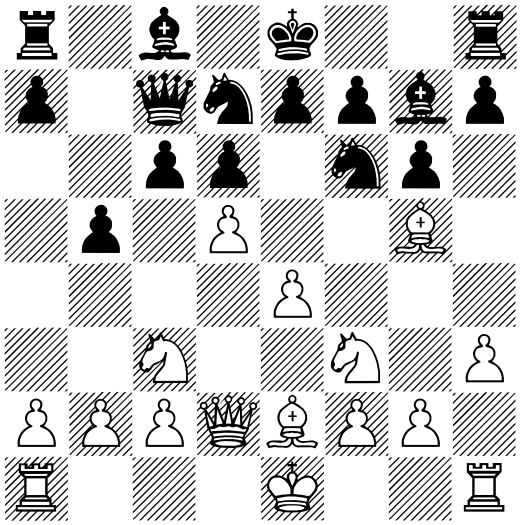
Stelling na 9. d5

Zwart dreigt b4, waarna het paard op c3 weg moet en de dekking van pion e4 moet loslaten. Wit kan dit tegengaan door 9. a3 a5 10. 0-0 of 9. Ld3 b4 10.Pe2 te spelen. In dit type stelling is het echter vaak mogelijk om met de zet d5 de dekking van b5 te ondermijnen, door pion c6 aan te vallen. Op 9. ...cxd5 volgt 10. Pxb5 met voordeel. Vaak probeert zwart dan met 9. ...b4 een tempo te winnen door Pc3 aan te vallen. Als het paard wijkt volgt 10. ...c5 met dekking van b4. Vooral als er geen zwart stuk op

d7 staat, heeft zwart geen probleem. Dan kan wit niet tussendoor met tempowinst op c6 slaan. Met een paard of loper op d7 heeft wit na 9. ...b4 de tussenzet 10. dxc6 met aanval op d7. Bovendien kan op d7 met schaak geslagen worden. 9. ...d5 lijkt dus een goede zet. Toch is dat niet het geval. Zwart heeft een tactische weerlegging door de aanval op c3. Want er volgde (inderdaad) **9. ...b4 10. bxc6** (tussenzet?!) **bxc3 11. cxd7†** (tussenzet met schaak!?) **Pxd7!**

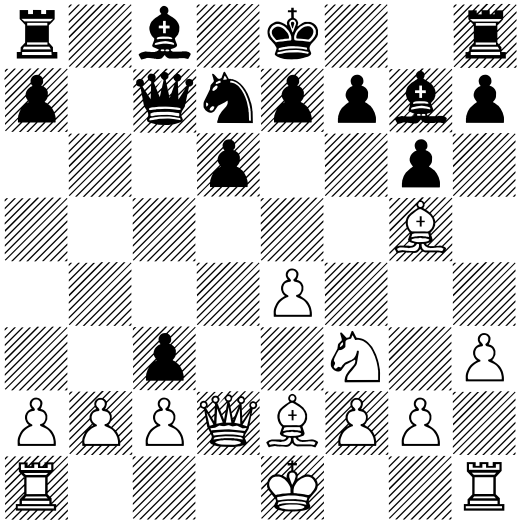

Stelling na 11. ...Pxd7

Nu wordt het witte probleem zichtbaar. De c-lijn én de diagonaal g7-b2 zijn open gekomen, waardoor zowel de dame op c7 als en de loper op g7 pion c3 dekken! Terugnemen met de dame kan dus niet meer en op 12. bxc3 volgt Lxc3 met damewinst. Hierdoor gaat b2 ook nog verloren en heeft zwart groot voordeel gekregen. Na **12. Dd3 cxb2 13. Tb1 Da5† 14. Ld2** (anders volgt Dxg5!) **Dxa2 15. 0-0 Pc5 16. De3 0-0** was de strijd snel voorbij. Er volgde nog **17. Lc3 Lxc3 18. Dxc3 Pa4! 19. Db3**

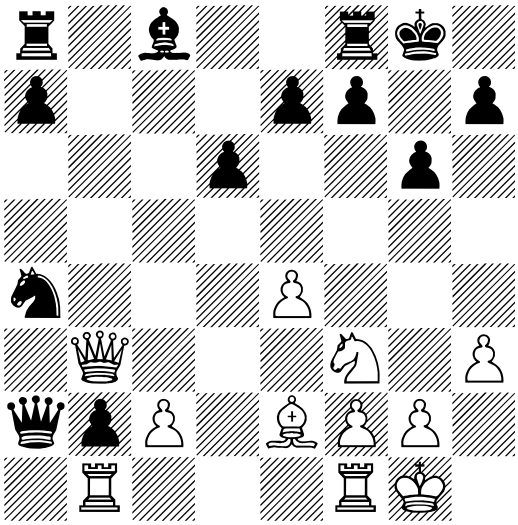

Stelling na 19. Db3

Een aardige poging, met het idee dat op 19. ..Dxb3 20. axb3 Pc3 21. Txb2 volgt, en Le2 staat gedekt. Dan zou de gevaarlijke angel op b2 uit de stelling zijn. Maar er volgde geen Dxb3, maar **19. ...Le6!** Nu is het uit. Op 20. Dxa2 komt Lxa2, en 20. c4 Dxb3 of 20. Lc4 Lxc4 helpt ook niet. Wit geeft het op.

Leo Nijst - Rob Dijkstra
SHTV Open 2014, 6e ronde

1. d4 Pf6 2. Pf3 d5 3. Pc3 e6 4. e3 Pbd7 5. Ld3 b6 6. a4 a5 7. 0-0 Lb7 8. Te1 Le7 9. e4
Wit neemt het initiatief.
9. ...dxe4 10. Pxe4 Pxe4 11. Lxe4 Lxe4 12. Txe4 0-0 13. Te1 h6 14. Le3 Pf6

15. b3 Pd5 16. Pe5 De8 17. Tf1 f6 18. Pd3 Ld6 19. c4 Pe7 20. g3 Pf5 21. Pf4 g5 22. Pe2 c5 23. dxc5
Een foute zet, die het einde inluidt.
23. ...Pxe3 24. fxe3 Lxc5 25. Dd3 Td8 26. De4 f5 27. Df3
De5 was beter.
27. ...Td3! 28. Kg2 Txe3 29. Df2 Da8†! 30. Kh3 g4† 31. Kh4 Dd8†! 32. Kh5 Dg5#

Hans Segers wint rapidcyclus

André Wagner

Het open rapidkampioenschap van SHTV was een aantal weken vervroegd. Maar met zonnig weer en de gebruikelijke goede sfeer merkte niemand daar veel van. Wel viel het aantal deelnemers wat tegen, al was de op het laatste moment binnenlopende Richard Oranje (DSC) een aangename verrassing. Misschien iets minder voor de andere toppers, die op de toernooiwinst aasden, want Richard is een stevige concurrent, gepokt en gemazeld in het korte-baanschaak. Dat bleek al snel toen de een na de ander in het stof beet en achter elkaar de drie kemphanen om de cyclusprijzen verslagen werden. Wel mooi consequent gespeeld en Richard liet er dan ook geen twijfel aan bestaan op welke koers hij was. Het gebeurt heel zelden, maar deze keer dus wel: een 100%-score was zijn beloning. Een verdiende overwinning. Onder de overige deelnemers, verdeeld in vijf ratinggroepen, waren vervolgens nog eens 13 gelukkigen die met een prijs in natura huiswaarts konden keren. Achter Richard kwamen op respectabele afstand de strijders om de cyclusprijzen. Opgemerkt moet worden dat ook de jeugd het weer prima deed, want alle drie eindigden ze bij de eerste tien.

1	Richard Oranje (DSC)	2051	7.0	32.0	32.00
2	Frans Pieter v.d. Bos (HSV)	1916	5.5	30.5	21.25
3	Hans Segers (SHTV)	1970	5.0	33.5	21.00
4	William van Zanten (SHTV)	2026	5.0	29.0	17.50
5	Twan van der Togt (SHTV)	1958	4.5	28.5	13.75
6	Maurits Bons (HO)	1757	4.5	27.0	12.75
7	Cor Kanters (SHTV)	1674	4.5	25.5	13.25
8	Geurt Jan v/d Meiden (SHTV)	1649	4.5	25.0	13.75
9	Justus van Klaveren (SHTV)	1358	4.0	28.5	14.25
10	Melle Tamminga (-)	1690	4.0	26.5	13.50
11	Theo van Orsouw (DD)	1863	4.0	25.0	12.25
12	Armin Segger (SHTV)	1900	4.0	24.0	10.50
13	Wim Reimer (DD)	1788	3.5	27.0	12.00
14	Gert-Jan Willighagen (SHTV)	1805	3.5	21.0	9.00
15	Frans van Kampen (DD)	1623	3.5	20.5	7.75
16	Ben Spierings (SHTV)	1737	3.0	25.5	9.00
17	Dominique Nierop (HO)	1599	3.0	25.0	8.50
18	Ton Bodaan/André Wagner*	1835	3.0	23.0	6.75
19	Jaco Arkesteijn (DD)	1608	3.0	20.5	5.50
20	Michelle de Liefde (HO)	1316	3.0	19.0	5.50
21	Pim van der Meiden (SHTV)	1329	3.0	16.5	3.50
22	Patrick Tjioe (Shuis)	1732	2.5	25.0	6.75
23	Edwin van der Leij (HO)	1576	2.5	24.0	5.75

24	Rob Bes (HO)	1533	2.5	20.5	5.75
25	René Weerts (SHTV)	1568	2.0	25.0	6.50
26	Jan van der Meer (HO)	1609	2.0	18.0	0.75
27	Loek Beekman (Pom)	1312	1.5	20.5	1.75
28	Rob van Duivenboden (HO)	1388	0.0	20.0	0.00

* Buiten mededinging, om deelnemersaantal even te maken

Nadat de prijzen voor het toernooi waren uitgereikt, kwam het moment om de enveloppen met inhoud aan de gelukkigen uit te reiken die minimaal drie toernooien hadden gespeeld. Voor aanvang van ons toernooi stonden er nog 25 op de lijst (een record, voorzover mij bekend), maar sommigen hadden de moed kennelijk opgegeven, of misschien uitgerekend op die 17e mei andere verplichtingen, en waren weggebleven. De toppers waren er echter wel en voor het eerst sinds de start van de rapidcyclus mocht Hans Segers de eerste prijs in ontvangst nemen, vlak voor de winnaars van de voorgaande twee jaar. In de laagste twee groepen toucheerden alle overgebleven kanshebbers een prijs.

Eindstand groep A (1801 en hoger)

Hans Segers (SHTV, 1970)	16½	(4)
William van Zanten (SHTV, 2026)	16	(4)
Frans Pieter van den Bos (HSV, 1916)	16	(4)
Lothar van der Sluijs (DD, 1867)	14	(3)
Theo van Orsouw (DD, 1863)	12	(3)
Armin Segger (SHTV, 1900)	10½	(3)
Ton Bodaan (SHTV, 1906)	10	(3)

Eindstand groep B (1601-1800)

André Wagner (SHTV, 1662)	12	(3)
Wim Reimer (DD, 1788)	11	(4)
Jaco Arkesteijn (DD, 1608)	11	(3)
Maurits Bons (HO, 1757)	10½	(3)
Ben Spierings (SHTV, 1737)	10	(3)
Jan van der Meer (HO, 1609)	8	(4)

Eindstand groep C (1401-1600)

Edwin van der Leij (HO, 1576)	9	(4)

Eindstand groep D (1400 en lager)

Michelle de Liefde (HO, 1316)	9	(3)
Loek Beekman (Pom, 1312)	7½	(4)
Rob van Duivenboden (HO, 1388)	6½	(4)

Schaakboeken op je computer

William van Zanten

Wie het fijn vindt om onderweg iets te lezen bij zich te hebben, bijvoorbeeld in de trein, kan naar hartelust genieten bij de e-library van de Koninklijke Bibliotheek. Je moet wel lid zijn van de KB (dat kost momenteel 15 euro per jaar), over een computer/laptop beschikken, en een enkel programma installeren om je ebooks te kunnen lezen.
Na die voorbereiding kun je boeken 'lenen'. Ze verschijnen dan voor enige tijd op je computer of tablet. O ja, bijna alles is in het Engels. Het adres, de URL, is kb.eblib.com. Nogmaals, daar kun je alleen terecht met een KB-lidmaatschap.
Wat zijn de nieuwe aanwinsten op schaakgebied? Als ik zoek op chess, vind ik alleen al van de allernieuwste boeken, gepubliceerd in 2014, maar liefst 26 stuks. Helemaal onderaan som ik enkele titels op, inclusief een deel van de beschrijving. Uit deze lijst kan ik de boeken van Grooten en Bronznik aanraden als uiterst instructief over positiespel; beide hebben uitleg en oefenstellingen.
Voor de liefhebber is de elektronische leendienst van de Koninklijke Bibliotheek zeker de moeite waard, check it out, enjoy. Over een poos wordt dit vast duurder. Trouwens, je vindt hier ook boeken over andere onderwerpen dan schaken. Als een SHTV-er een demonstratie wil, neem ik graag een keer m'n iPad mee naar de Bosbes.
Er zijn meer 'moderne' hulpmiddelen die op SHTV al worden ingezet:
- Geurt Jan van der Meiden verzorgde ooit een inleiding over schaken op internet;
- Ton Bodaan weet alles van Chessbase en eindspelmodules;
- trainer Melchior Vesters werkt met pgn, bv. hij laat je je eigen partijen naar hem insturen met Chesspad;
- Hans Segers maakt gebruik van schaak-DVD's, met name videomateriaal met lessen van sterke spelers.
Wellicht willen zij iets vertellen over hun ervaringen?

Enkele schaaktitels uit 2014 in de KB e-library:

Dynamic Chess Strategy : Extended & Updated Edition
Suba Mihai, 2014 | New in Chess
In this enlarged edition of a modern classic (first published in 1991) on the battle of chess ideas, grandmaster Mihai Suba developed the concept of 'dynamic potential' in modern chess strategy.

On The Attack : The Art of Attacking Chess According to the Modern Masters
Timman Jan, 2014 | New in Chess
A world famous grandmaster explains the modern style of attacking chess to

amateur chess players.

Forcing Chess Moves : The Key to Better Calculation
Hertan Charles, 2014 | New in Chess
Charles Hertan, an experienced chess coach from Massachusetts, has made an astonishing discovery: the failure to consider key winning moves is often due to human bias, since your brain tends to disregard (...)

Chess Strategy for Club Players : The Road to Positional Advantage
Grooten Herman, 2014 | New in Chess
A top chess coach explains the fundamentals of chess strategy to amateur players. Herman Grooten, an International Master with over 25 years of experience, has written a systematic primer about the basics ...

Checkmate for Children : Mastering the Most Important Skill in Chess
Stark Kevin, 2014 | New in Chess
Beginners of all ages will win more games after studying this easy-to-follow book. This isn?t another random collection of puzzles, but a systematic course that teaches you how to checkmate your opponent’s ...

The Day Kasparov Quit : and other chess interviews
Geuzendam Dirk Jan ten, 2014 | New in Chess
What goes on in some of the sharpest minds on earth? Dirk Jan ten Geuzendam has collected a new series of intimate portraits of the top grandmasters of chess, winning the confidence of Garry Kasparov, ...

Mikhail Botvinnik : The Life and Games of a World Chess Champion
Soltis Andy, 2014 | McFarland & Company, Inc., Publishers
The games of Mikhail Botvinnik, world chess champion from 1948 to 1963, have been studied by players around the world for decades. But little has been written about Botvinnik himself.

Improve Your Chess Tactics : 700 Practical Lessons & Exercises
Neishstadt Jakov, 2014 | New in Chess
The best advice for chess players who want to improve quickly is: get better at tactics! Simply because the vast majority of amateur games is decided through tactics you will immediately start beating ...

Techniques of Positional Play : 45 Practical Methods to Gain the Upper Hand in Chess
Bronznik Valeri, 2014 | New in Chess
Opening preparation is useful, but understanding the middlegame is much more important. This book, an improved edition of a Russian classic, teaches amateur chess players 45 extremely effective skills ...

Het meesterwerk van Peter Monté verschijnt

Pim van der Meiden

Het grote nieuws vernam ik in lijn 2 op weg naar de club. William van Zanten vertelde het me, overigens niet helemaal goed. Eenmaal thuisgekomen kreeg ik via het internet de juiste informatie. Op 15 juli van dit jaar verschijnt bij uitgeverij McFarland het boek *The classical era of early Modern Chess* van Peter Monté. In kringen van schaakhistorici is daar al jaren naar uitgezien. Overigens laat ik me er niet op voorstaan dat ik tot die kringen behoor, maar gedurende enige jaren heb ik het voorrecht gehad er heel dicht bij gestaan te hebben. Dat kwam omdat ik een tijdje bevriend ben geweest met Monté.

Het proces van het verbreken van een vriendschap is altijd pijnlijk, al kan het voorkomen dat mensen je op een zo superieure wijze onder de neus wrijven dat je tekort geschoten bent dat schouderophalend verder gaan in het leven de enige oplossing is. In het geval van Monté was dat niet gemakkelijk, want mijn bewondering was groot. En we waren goed bevriend geweest. Weliswaar was hij een veel beter schaker dan ik, maar we hadden daarnaast een aantal belangstellingen gemeen en voor wat betreft de schaakgeschiedenis toonde ik mij een trouw luisteraar. Van niemand heb ik zoveel geleerd over de geschiedenis van het schaakspel, hoe het moderne schaakspel, ontstaan rond 1500, zich heeft ontwikkeld en welke de tekortkomingen zijn van de handboeken van Anthonie van der Linde en H.J.R. Murray. Peter was speciaal verhuisd naar de regio Den Haag om regelmatig gebruik te kunnen maken van de Koninklijke Bibliotheek die één van de grootste verzamelingen literatuur over het schaakspel bezit. Gedurende vele jaren heeft hij daar zijn beste krachten gewijd aan de geschiedenis van ons spel. In mij vond hij een luisteraar, al stelde het hem spoedig teleur dat ik niet de diepgang had die hij in een bewonderaar wenste. Soms schoot ik als kritische lezer tekort. Ook als schaker was ik voor hem niet interessant. Hij had bij mij wel enige aanleg bespeurd (“We kunnen jou wel zodanig trainen dat je op het niveau van een Elo-rating van 1700 gaat spelen”), maar kwam ook tot de conclusie dat ik weinig wezenlijke interesse en doorzettingsvermogen had, misschien wel te lui was. In ieder geval liep het allemaal niet zoals het lopen moest en op een gegeven moment werd mij op superieure wijze de wacht aan gezegd. Bij de begrafenis van Jacob Kort hebben we elkaar nog gegroet, bijna alsof we gelijkwaardig waren. Inmiddels is het hem, vele jaren later, eindelijk gelukt zijn magnum opus uitgegeven te krijgen. In het volgende nummer volgt een kritische beschouwing.

Externe competitie eindstanden

Promotieklasse

SHTV 1	**8**	**12**	**40½**	**K**
Botwinnik 1	8	12	37	
Scheve Toren 1	8	11	38½	
WSC 2	8	9	33½	
Promotie 2	8	8	33	
Schaakhuis 1	8	8	30½	
RSC-Belgisch Park 1	8	7	32	
B.F. /Wassenaar 1	8	5	28	D
Raadsheer-Corbulo 1	8	0	15	D

Klasse 1A

SHTV 2	**7**	**13**	**36½**	**K**
Rijswijk 2	7	11	38	
Promotie 3	7	11	32	
DD 4	7	8	31½	
WSC 3	7	5	28½	
Pomar 1	7	4	25½	
Schaakhuis 2	7	4	23½	
Botwinnik 2	7	0	8½	D

Klasse 1B

DSC 5	7	13	37½	K
DD 3	7	12	40	
HSV 1	7	9	29	
SHTV 3	**7**	**8**	**28½**	
Botwinnik 3	7	6	29½	
DD 5	7	4	19	
Haeghe Ooievaar 1	7	3	23	
Scheve Toren 2	7	1	17½	D

Klasse 3A

Novelty Destroyers 1	7	12	34½	K
SHTV 4	**7**	**10**	**29**	
Raadsheer-Corbulo 2	7	9	30½	
Lierse 2	7	9	29½	
DD 8	7	6	30	
Prometheus (DSC 9)	7	6	30	
Schaakhuis 3	7	4	22½	
WSC 6	7	0	18	D

Language Solutions

Alfa Eden

Alfa Eden Language Solutions levert diverse taaloplossingen zoals: vertalingen, proofreading, tolkdiensten en adaptieve taallessen. Deze diensten leveren wij voor de volgende talen: Nederlands, Engels, Frans, Duits en Spaans. Ons doel is om elke taaloplossing zo spoedig en zorgvuldig mogelijk te leveren. Discretie staat daarbij zeer hoog in het vaandel!
Wij leveren onze diensten zowel aan personen als bedrijven. Onze voornaamste zakelijke doelgroepen zijn: de horeca, toerisme, evenementen, marketing, websites, advocatenkantoren en op internationaal niveau opererende bedrijven.

+31 (6) 5355 8671
www.alfaeden.nl
info@alfaeden.nl

Bier, schaak en achtergrondmuziek

André Wagner

Het voorjaar is bij uitstek de periode waarin rapidtoernooien welig tieren, met uitzondering van het Botwinniktoernooi (vorig jaar geannuleerd, maar dit jaar gelukkig weer op de kalender: 20 september) en het Pomartoernooi (sinds de laatste editie geen teamtoernooi meer). De Haagse Rapidcyclus behoeft geen nadere introductie en sinds dit jaar is het Bussums pinkstertoernooi, weliswaar wegens geldproblemen, een eendagstoernooi geworden met het rapidtempo.
Op 1e Pinksterdag is het in onze regio ook raak, zoals bekend mag worden verondersteld, en altijd zijn er enkele SHTV-ers onder de deelnemers in Delft. Prettig is nog altijd dat er niet supervroeg begonnen wordt, want schakers en vroeg opstaan is vaak geen goede combinatie, en zo stonden we tussen elf uur en half twaalf gezellig in de rij bij de inschrijvingstafel. Dat is te zeggen, veel deelnemers, want mijn maatje was nog niet gesignaleerd. Een verkeerde afslag bleek de boosdoener, toen hij toch nog op tijd arriveerde.
Cor Kanters had er al lang naar uitgekeken, want hij mocht eindelijk meedoen en hij was dan ook van plan om zich te amuseren en goed te presteren. Terwijl andere koppels bepakt en bezakt met tassen met materiaal de binnenstad in togen, bleek dat het door de overweldigende opkomst (91 teams, een nieuw record!) noodzakelijk was geworden een paar matches in het Denksportcentrum te laten spelen. Tegenover ons nam een koppel plaats dat was samengesteld uit twee individuele aanmelders. De één was helemaal uit Limburg gekomen en bleek lid van de club waar René Weerts al talloze jaren lid is (DJC Stein) en de andere was de ons heel bekende Monique Keuzenkamp. Het is niet aardig om te zeggen, maar we waren door het krachtsverschil heel snel klaar. En toen mochten wij ook de stad in, naar het Proeflokaal. Het is altijd moeilijk om daar niet mee te zingen met de muziek. Cor begon aan zijn eerste van een hele reeks Ice Tea's en ik nam mijn eerste kriekje (Liefmans). Even later nam het kersverse echtpaar JW en Bianca de Jong tegenover ons plaats. Het werden leuke partijen, maar de uitslag was voorspelbaar.
Na de tweede ronde viel als altijd de lunchpauze en Cor was akkoord met mijn vaste 'lunch spot': de vishandel die in de visbanken is gevestigd. Een broodje haring met uitjes en een lekkerbek voor de grote en een broodje garnalenkroket voor de kleine schaker later checkten we de indeling voor de derde ronde om de hoek in de Koornbeurs en mochten we op weg naar het oudste bierhuis van Delft, De Klomp, waar we werden opgewacht door twee WSC-ers. Opnieuw geen gemakkelijke opgave (zeker niet met een halve liter Boon kriek voor je neus), maar Cor maakte korte metten met mijn naamgenoot en zelf kreeg ik een prachtige stelling die ik wist te verzilveren. Het verkeer trok zich er niets van aan een tufte rustig voorbij, inclusief een lijnbus, en een enkele voorbijganger bleef even kijken.

Vervolgens ging het naar Café 28, waarvan ik me herinnerde dat ze geen bier naar mijn goesting hebben en aangezien ik er al twee op had, werd het deze keer een cola light. Onze tegenstanders waren twee oude schaakvrienden, die elkaar kenden van SV Voorschoten en af en toe nog eens aan een toernooitje meedoen. Wellicht lag het aan hun gebrek aan routine dat we ook deze match wonnen met 2-0. Nu begon de score toch wel aardig op te lopen en door het naijlend Zwitsers zouden de tegenstanders in ronde 6 weleens sterk kunnen worden, maar dat bleek ook al het geval in ronde 5. Daarvoor moesten we een stukje teruglopen naar de Markt en bij De Engel (prima koffie) wachtten een koppel Stukkenjagers uit Tilburg die wel weg wisten met die twee onderbondsspelertjes. Kansloos 2-0 verloren, met een bonus voor de volgende ronde: In De Plataan zouden we een treffen hebben met twee dames en niet de minste: de nummers 4 en 12 van de damesranglijst, in juli te volgen tijdens het NK Vrouwen in Amsterdam.
Maar ach, zo'n ontmoeting, daar moet je gewoon van genieten en er iets leuks van proberen te maken. Ik kwam dan ook, onder het genot van opnieuw een cola light, minder te staan. En toen gaf ze opeens tot mijn verbazing haar loper weg... of zat er iets achter? Ach, nou ja, als ik dan toch moet verliezen, dan kan ik hem toch net zo goed slaan, dacht ik, en even later bleek het wel degelijk om een misgreep te gaan. Mijn allereerste, en waarschijnlijk allerlaatste, winst op een speler met een rating boven 2300. Even later hoorde ik Cor opeens zeggen: "Vlag." Onze dag kon niet meer kapot en het werd nog beter, want het laatste treffen vond plaats in het donkerste hoekje van het Proeflokaal (derde en laatste kriekje: Bellevue) tegen een 1900plus-koppel. We waren kennelijk in 'the zone', want ook deze ontmoeting werd gewonnen en daarmee eindigde ons als 70e geplaatste koppel op de 17e plaats.
Een bezoekje aan McDonalds sloot een geslaagde dag af. Volgend jaar weer, dat hebben we al afgesproken.

André (1646)	**5**	**Cor (1736)**	**4½**	**9½**
Roger Verschuren (1303)	1	Monique Keuzenkamp (1338)	1	2
Jan Willem de Jong (2455)	0	Bianca Muhren (2308)	0	0
Rob van Lom (1879)	1	André van der Weijde (1714)	1	2
Jimme de Zeeuw (1700)	1	Paul Haasse (1700)	1	2
Frans Konings (2247)	0	Mark Clijsen (2123)	0	0
Anne Haast (2331)	1	Lisa Hortensius (2184)	1	2
Jan Douwes (1929)	1	Norbert Harmanus (1903)	½	1½

Andere SHTV-ers, al dan niet in het gezelschap van een (oud-)lid, waren (tussen rechte haken het plaatsingsnummer):

16	Tjomme Klop / Harold de Boer [23]	9½ (w.p. 104)
59	Ton Bodaan / Armin Segger [38]	6½ (w.p. 87)
81	Geurt Jan van der Meiden / Claudia Fasil [81]	4½ (w.p. 94)
82	Twan & Noud van der Togt [85]	4½ (w.p. 80)

Loe de Jong als schaker

Pim van der Meiden

In april van dit jaar vond in Groningen een schandelijke gebeurtenis plaats. De Universiteit aldaar heeft geen slechte reputatie, maar er werd toen een verdienstelijke poging gedaan die te grabbel te gooien. Vele jaren kostbaar promotieonderzoek had een hoop geld gekost en nu mocht eindelijk een zekere Boudewijn Smits een vuistdikke biografie van Dr. L.de Jong als proefschrift verdedigen en, zowaar, de man kreeg de doctorstitel ook nog. Soms vraag ik me af of ik me voor mijn doctoraat moet gaan schamen, maar gelukkig ben ik in Leiden gepromoveerd en één van de pomotoren van Smits, Hans Blom, zat toen in de promotiecommissie en deed een beetje lelijk en spottend tegen me.

Achteraf ben ik daar trots op, want die Blom is een deugniet en heeft zich als wetenschapper gruwelijk gediskwalificeerd met het doorlaten van het werk van deze Smits. Hij heeft nog wel meer op zijn geweten ook, trouwens. Ik zal elders over het proefschrift nader uitweiden en me voor ons blad beperken tot wat we wijzer zijn geworden over De Jong als schaker. Eigenlijk niets. In het dikke boek over Loe de Jong staat alleen dat hij in de jaren vóór de oorlog een schaakrubriek verzorgde in de *Groene Amsterdammer*, een blad waar hij redacteur van was. Hij plaatste iedere week een schaakprobleem, dat hij overnam uit een Engels boekje. De auteurs daarvan kregen van ‘de Groene’ geen cent. Niets nieuws onder de zon: Smits schreef dit over uit De Jong’s eigen *Herinneringen* uit 1993. In de *Herinneringen* van De Jong, deel II uit 1996 vinden we nog een mooie foto uit 1959 waar De Jong met zijn zoon in Aeschi (Zwitserland) schaak speelt.

Hoe sterk De Jong speelde, weten we niet en van Smits worden we geen steek wijzer. Toch heeft Smits over De Jong als schaker iets te melden, niet in het boek, maar in de bij de dissertatie gevoegde stellingen. Die zijn op het internet terug te vinden. Als laatste stelling lezen we het volgende: Loe de Jong opteerde zowel in zijn schaakpartijen als in zijn historisch oeuvre bij voorbaat voor wit.

Mijn naam is Bruin Boon, als ik hier iets van begrijp. Maar misschien is er één van de leden van onze club die me, al is het maar een beetje, wijzer kan maken. Ik ben bereid hem whisky, bier, chocomel of de-duivel-weet-wat aan te bieden. Naamsverandering zie ik er niet van komen.

Analyseavondland

Melchior Vesters

Het groepje geïnteresseerden dat de tweede analyseavond van dit seizoen bijwoonde, had weer het goede leven. Dat kwam o.m. door het gastheerschap van Franck, die ons schakers, toch een beetje kunstenaars, weer een fijne sfeer bood, nog versterkt door zelfgemaakte schilderijen. ICT-inzet en immer scherpzinnigheid van Ton resp. William mogen ook niet onvermeld blijven. Maar het ging natuurlijk vooral om de aangeleverde partijen.
In het commentaar had de trainer dit keer geprobeerd vanuit een structuur van ‘standaardscenario’s’ te schrijven, om te helpen het denkproces te structureren.
Want het gaat nogal eens fout in het vaststellen van welk type probleem een stelling stelt, en welk type aanpak dus moet volgen (denk aan overwegingen van verschillende aard: bijv. tactische, technische, strategische...).

Op het minst diepe nivo is schaken een zeer concreet spel, van directe actie. We zoeken tactische zwaktes en kijken naar de meest dwingende zetten om er iets mee te doen (voor zowel zoekstrategie als oplosstrategie is de stappenmethode nuttig trainingsmateriaal). Als die er niet zijn, dan is het probleem niet van dit nivo, en gaan we een nivo’-tje hoger zoeken.

Op het positionele nivo is het streven juist helemaal niet naar concrete, directe actie. Het gaat hier niet zozeer om dynamische, maar om statische stellings-elementen. Persoonlijk denk ik in 3 typen verschillen (materieel - zowel kwantitatief als kwalitatief -, ruimtebezit, en pionstructuur). Hierover heb ik in het verleden al enige avondjes verzorgd. Het streven op dit nivo is het vergaren van positieve verschillen, en de tegenstander met negatieve verschillen opzadelen. Als dit is bereikt, begint het grote reduceren (afwikkelen), het toewerken naar een eenvoudiger stelling waarin de strijd wordt beslist door dit ene, statische verschil. Zijn er nog geen statische verschillen, dan kun je proberen een klein plan te maken (term uit de stappenmethode, meestal niet meer dan 3 zetten diep) om wel zo’n verschil te maken. Is een stelling niet statisch te maken, dan zoeken we op het volgende nivo.

Op het naar mijn inzicht hoogste objectieve nivo draait het om perspectief inbouwen: om een stelling die een uitvoerbaar plan bevat dat de tegenstander niet kan neutraliseren, niet geheel kan voorkomen zonder daarbij een concessie te moeten doen (vaak moet hij dat wel, waarbij je de gelegenheid krijgt te wisselen van plan, bijv. van opbouwend-dynamisch naar statisch, of andersom: het inwisselen van voordelen is enórm belangrijk om te begrijpen, om het perspectief van een stelling júist in te kunnen schatten!).
Op dit nivo van perspectief speelt het profylactisch denken een centrale rol: als

de tegenstander precies weet wat wij weten, en wat wij van plan zijn, zou hij dat kunnen willen neutraliseren (denk aan het type speler dat alleen maar afbraakschaak speelt). Het is de kunst om een plan in te bouwen dat hij, zelfs als hij erachter komt, niet meer kán voorkomen, neutraliseren.
In mijn ervaring is de beste manier om een tegenstander te dwingen in beweging te komen, dus niet alleen als een 'afbreker' te laten wachten op wat hij gaat doen, een langzame doch gestage koningsaanval op te zetten. Als ik een opmerking over perspectief plaats, is dat vaak omdat iemands partijopzet hem/haar niet in staat stelt om op perspectiefrijke koningsaanval te spelen. Dat is bijv. ook de reden dat ik bepaalde openingen zwak vind: als je systemen speelt met weinig perspectief, krijg je onvoldoende oefening met bepaalde scenario's om ooit boven het nivo van (remise)schuiver te komen.

Bovenstaande overwegingen over het laatste scenario spelen echter maar een kleine rol op het nivo van ons clubschaak. De meeste partijen worden beslist door tactische blunders of positionele fouten, vaak door gebrek aan kennis. Ook het spelen van openingen met beperkt perspectief kun je zien als gebrek aan kennis (openingsstudie is een begin om dit te verhelpen).
Feit is dat we vaak partijen wisselen van wederzijds onbegrip, dus hoe subtieler/complexer de overwegingen in opzet (voor perspectief), hoe kleiner de kans dat die beloond worden met een zuivere uitvoering, en dus met een punt.

Met het erkennen van de rol van de maar ál te menselijke uitvoerder komen we op een heel ander, psychologisch nivo. Dat is echter algemeen, heeft niets in het bijzonder met schaken te maken. In mijn opmerkingen bij de partijen beperk ik me dus tot de schaaknivo's, ervan uitgaande dat die een nuttige structurering van het denken kunnen geven, op voorwaarde dat we psychisch stabiel zijn...

Nu gauw naar de partijen. Ditmaal geen broedermoorden uit de interne, maar strijd tegen enkele sterke tegenstanders van andere HSB-clubs. Allereerst toch weer een rol voor de voorzitter die met grote trouwheid zijn Boedapesterdebat blijft voeren. Voor zo'n romantische instelling heb ik het respect van herkenning. Ik hoop dat ik een interessant idee heb toegevoegd (althans een aanzet tot verder eigen analysewerk) dat zwart dynamisch perspectief biedt, in plaats van de statische verwurging die de partij werd.

Wit: Kees v.d. Meer (DSC 5, 1983)
Zwart: Ben Spierings (SHTV 3)

1. d4 Pf6 2. c4 e5 3. dxe5 Pg4 4. Lf4 Pc6 5. Pf3 Lb4† 6. Pbd2 De7 7. e3 Pgxe5 8. Pxe5 Pxe5 9. Le2 0-0 10. 0-0

Nu komt een voor zwart belangrijk keuzemoment m.b.t. perspectief voor de rest van de partij/avond.

10. ...Lxd2 ?!

Nu heeft wit permanent een positio-

neel voordeeltje dankzij het loperpaar in open stelling. Dit komt geregeld voor in de Boedapester, het is altijd de vraag of zwart genoeg dynamiek ervoor terug heeft.
10. ...a5 ! lijkt me een beter idee, evt. voor eens sjabloon met Ta6, rook lift over de 6e rij!. Ook voorkomt het wits uitbreiding met a3-b4 (ter ondersteuning van c4-c5). Een mogelijk vervolg is nu 11. Pb3 a4 12. a3 Ld6 13. Pd4 Lc5 14. Pb5 d6 15. Pc3 Pg6 16. Lg3 f5 17. Lf3 De8 18. Dc2 Pe5 19. Le2 Le6 20. Pb5 Df7 21. Lxe5 dxe5 22. Dc3 Tae8 en zwart heeft een mooie stelling. Wit sloeg nu op e5 en ging aan complicaties ten onder in Mikhalevski - Chabanon, 1995.
11. Dxd2 d6 12. Dc3

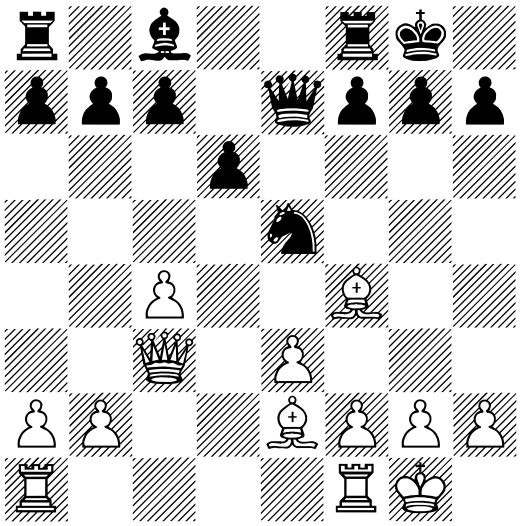

Beslissend positioneel moment.

12. ... Ld7?
Je had hier zeker b6 moeten doen om wits logische breekzet te verhinderen. Je krijgt er nu een structurele min bij, en niets voor terug.
13. c5 Pg6 14. cxd6 cxd6 15. Lg3
Eigenlijk staat zwart hier strategisch al verloren, al kan wit nog struikelen tijdens het afmaken.
15. ...Lc6 16. Dd4 Tfd8 17. Tfd1 f5 18. Lc4†
18. Lxd6 Dg5 19. g3 ziet eruit als gezonde pionwinst voor wit. Dat zwart dit aanbood, was dus wat dubieus.
18. ...d5 19. Lb3 h5 20. h3 a5 21. a4 h4 22. Lh2
Alle pionzetten hebben niets wezenlijks veranderd aan het feit dat zwart op een dood spoor zit.
22. ...Dg5 23. Dc5

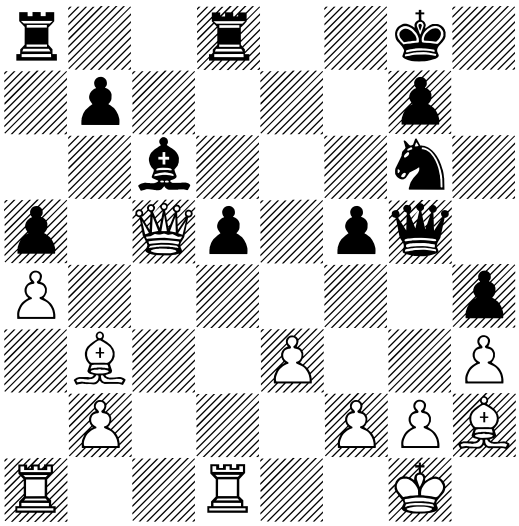

Grijp je kans, uit positionele noodzaak!

23. ...Tac8 ?!
...f4 ! Wit had dit niet mogen toelaten: Dd4 stond goed hiervoor. 24. exf4 Pxf4 25. Lxf4 Dxf4 Door dit ruiltje ben je af van wits sterke loper tegen jouw beperkte paard. 26. Lxd5† Lxd5 27. Txd5 Tf8
Natuurlijk sta je hier achter, maar het eindspel met veel zware stukken draait om koningsveiligheid. Hierdoor kan wit zijn meerderheid nog lang niet inzetten. Kortom: behoorlijke, praktische remisekansen.
24. Dxa5 Pe7
Andermaal ...f4 was de enige kans om uit je passieve rol te komen.

25. Td4
In het vervolg kreeg je geen kans meer. Jammer dat het zo'n eenzijdige avond is geweest! Maar wel logisch, want het gevolg van enkele vroege keuzes die wit wat statische (niet-weggaande!) plusjes gaven.

25. ...Kh8 26. Db4 Pg6 27. Tad1 Td7 28. a5 Df6 29. La4 Lxa4 30. Dxa4 Tcd8 31. b4 Pe7 32. b5 g5 33. T4d2 Kh7 34. Dd4 Df7 35. Le5 Pg6 36. Lf6 Te8 37. Lxg5 Te4 38. Df6 1-0

De partij van Olav is spannend en origineel, en zit vol momenten van 'klein plan'. Ook is het een mooi voorbeeld van hoe nuttig het is om, als je in tijdnood bent, in typen scenario's te denken. Je zou kunnen zeggen dat je, enige tijd voordat de tijdnoodfase begint, moet voorzien welk type scenario gevaarlijk is, en wat je dus dient te vermijden (profylactisch denken). Want als je eenmaal weet binnen welk scenario de partij zich bevindt, dan is het, ook in tijdnood, veel makkelijker om daarbij de juiste, passende zetten te vinden. Om het concreter te maken: Olav ondervond dat het niet praktisch is om in tijdnood tegen tactische dreigingen tegen de eigen koning te moeten verdedigen.

Wit: Olav van Leeuwen
Zwart: Sipke de Swart (2027)
Halve finale HSB-beker

1. d4 Pf6 2. c4 d6 3. Pc3 Pbd7 4. g3 e5 5. Lg2 Le7 6. Pf3 c6 7. e4 Dc7 8. h3
Dit soort kleine zetjes zou ik proberen uit te sparen. Waar ik voor zou gaan: eerst rokeren en dan kijken of je met c5 kunt gaan breken. Wat zwart wil is rustig opbouwen achter een muur. Het is al een succesje als je zijn centrumpositie geheel weet weg te spelen.
8. ...Pf8

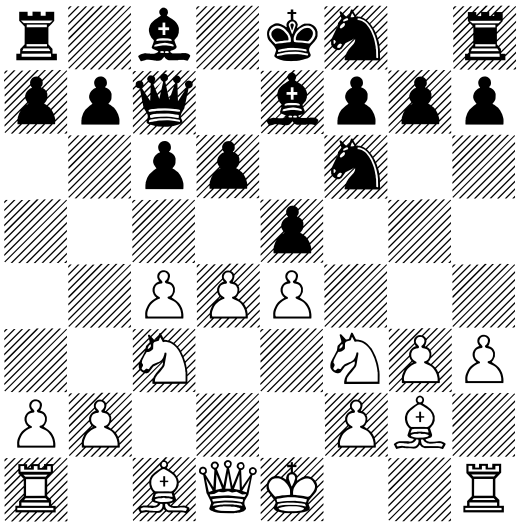
Positioneel keuzemoment

9. Le3
Hier had je al kunnen breken, dankzij zwarts laatste zet. 9. c5 ! Exd4 10. cxd6 Lxd6 11. Pxd4 met centrumoverwicht. Op zijn minst heb je een verschil weten te creëren (structuur: verschillende pionmeerderheden). Stellingen met verschillen bieden betere praktische winstkansen.

9. ...h6 10. Tc1
Het nut hiervan is nogal vaag. Weet je zeker dat de c-lijn de beste wordt voor de toren? En ook, daarvoor moet je de structuur veranderen, dus zou ik eerst de breekzet spelen en kijken wat daarvan de effecten zijn.
10. ...P6h7 11. 0-0
11. c5 !? was nog steeds mogelijk, maar niet meer makkelijk: dxc5 12. Pxe5 cxd4 Op ...Pe6 komt Pf3, en wit staat comfortabel (centrumbezit). 13. Lxd4 Pe6 14. Pd5!! (Pointe 1.) Dd8 Op ...Dd6 komt Pc4 en wit heeft met tijdwinst zijn zwakte opgelost. 15. Txc6 !!

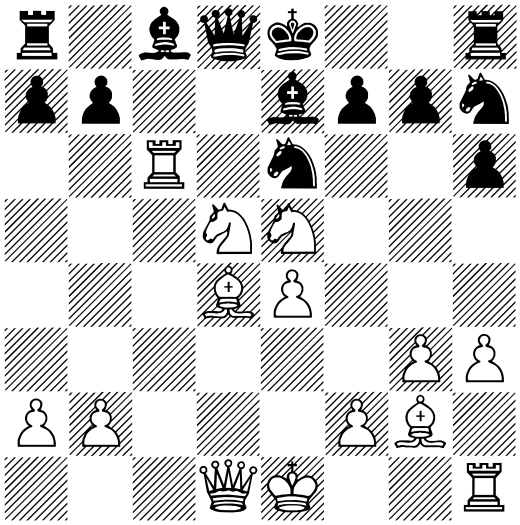

En hier is pointe 2. Een typische computervariant, maar wel mooi.
11. ...Pg5 12. Kh2 Ld7
12... Pxf3† 13. Dxf3 Ph7 14. De2 gevolgd door f4, ziet er ook goed uit voor wit.
13. Pg1
Ziet er passief uit, maar je deblokkeert wel je f-pion. Wit dreigt nog steeds het initiatief te pakken.
13. ...Pge6
Een sluw zetje, om je naar voren te lokken, waarna je druk op e5 weg is. Maar het is toch terecht dat je toehapt, omdat zwart echt heel matig ontwikkeld is.
14. d5 Pd4 15. dxc6
Direct op d4 de pion winnen was beter. Maakte je je zorgen dat de stelling te gesloten zou blijven? Bedenk dat je op termijn met e4-e5 altijd nog een breekzet had. Daarnaast: je ruimtebezit dankzij pion d5 is een plusje, met de partijzet krijgt zwart veld e6 kado.
15. ...bxc6 16. Lxd4 exd4 17. Dxd4 Pe6 18. Dd2 0-0 19. f4
In aanvalsstijl. Echter ook Pge2, om gewoon solide te gaan staan en zwart de kans te geven zich te verzwakken, is een goede praktische aanpak.
19. ...Tad8 20. Pf3 Lc8 21. Df2 La6 22. b3 Pc5 23. Tfd1 Tfe8 24. b4 Pe6

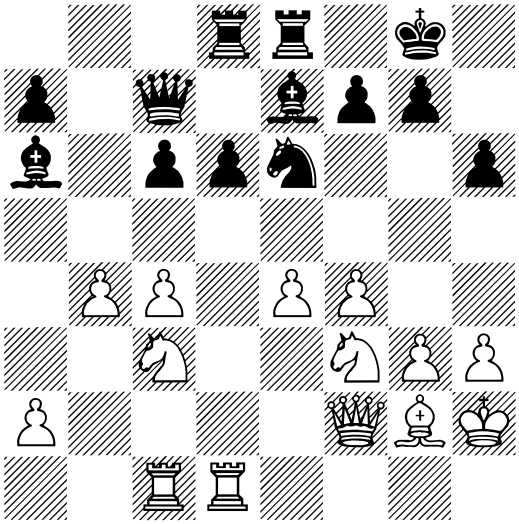

Positioneel keuzemoment

25. b5
Een zet met een duidelijk positioneel nut (het wegspelen van c6, dus het winnen van veld d5. Wel was er ook een ander typisch, en directer, motief: 25. Pd5! cxd5 (25. ...Db8 26. Pxe7† pakt het loperpaar af en komt een stap dichter bij een goed eindspel, en

nu bijv. Ph4-f5.) 26. cxd5 Db8 27. dxe6 fxe6 28. Pd4 (richting allerlei zwaktes.)

25. ...Lc8 26. bxc6 Dxc6 27. Dxa7

Hoewel dit kan, was Pd5 een logisch positioneel vervolg, dat wat overzichtelijker is - zeker als je niet veel tijd over hebt.

27. ...Td7 28. Da4 Dc5

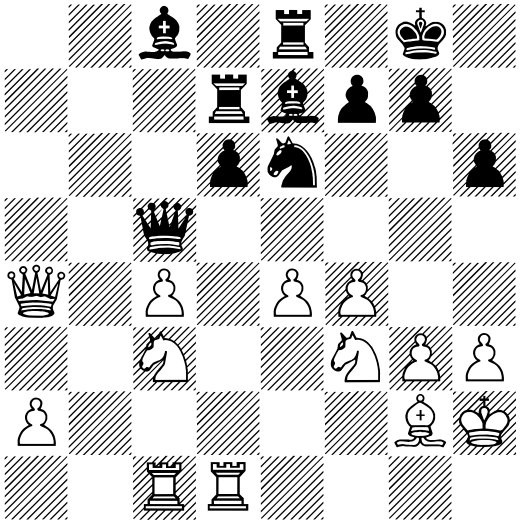

29. Db5

Mist een breekzet. Merk ook op dat de dame geen echte verbetering nodig had. 29. e5! Ted8 30. Tb1 is flexibeler dan meteen kiezen voor Pe4 of Pd5 en
brengt ook Tb5 als idee. Merk op dat na grote afruil wit een truukje heeft: ...dxe5 31. Pxe5 Txd1 32. Txd1 Txd1 33. De8†! Nu kan ...Kh7 niet wegens Le4† en snel mat, dus wint wit f7 met schaak. Overigens zou wit ook zónder dit truukje technisch gewonnen staan.

29. ...Da7 30. Db3

Hergroepeert, op zoek naar veiligheid. Geen ongezond idee.

30. ...Pc5 31. Dc2 Lf6 32. Pb5

Het begin van een goede afwikkeling. Natuurlijk was het ook mogelijk om de controle te houden met bijv. Pd5.

32. ...Db6 33. Pxd6 Txd6 34. Txd6 Dxd6 35. e5 Lxe5 36. Pxe5 Le6 37. Td1 Dc7 38. Ld5 Dc8 39. Dg2

Verslechtert de dame. Er was een manier om de dame wel een aanvalsdoel te geven: 39. Lc6 Te7 40. Df2 Pb7 41. Db6 en wit is goed bezig, verbetert met dwingende zetten (tijdwinst) zijn stukken. Merk op: ...f6? 42. Pg6 en wit gaat materiaal winnen.

39. ...f6

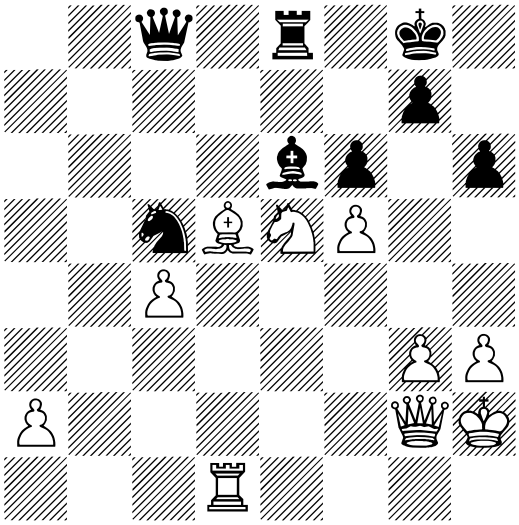

Een beslissend (tijdnood)moment

40. f5?

(Tijdnood)fout. Het aanmoedigen van loperruil is op zich niet verkeerd gedacht, maar het gaat om wat er overblijft: met de tekstzet heeft wit van f5 en Pe5 zwaktes gemaakt: dit betekent dat zwart een initiatief in de schoot geworpen krijgt. En dat is zeker niet wat je wilt in tijdnood. 40. Pc6 Kh7 41. Pd4 was een snelle, directe manoeuvre (‘klein plan’) om een stuk te verbeteren.

40. ...Lxd5 41. Dxd5† Kh7 42. Pc6

Beter was Pg6, die kan evt. terug naar f4. In de partij staat Pc6 niets te doen en heeft je koning geen beschutting.

42. ...Te2† 43. Kg1 Pe4 44. g4
Nu is het over. Er was nog een manier om niet te verliezen: 44. Dd3 Dc7 45. Dxe2 Dxg3† 46. Dg2 De3† 47. Kh1 Pf2† 48. Kh2 Pxd1 In zo'n stelling met open koningen is eeuwig schaak nu erg waarschijnlijk, bijv. 49. Pd4 !? (wil Pe6, en na Dxd4 houdt wit op g6/e8 eeuwig schaak.)
44. ...Dc7 45. Pd4 Dh2† 0-1

Deze analyses zijn voorlopig mijn laatste bijdrage aan *Samengevat*: het is tijd voor een schaakstop, die wel wat langer dan een zomervakantie gaat duren.
Rest mij vooral de beide redacteuren, André en Pim, te bedanken voor hun jarenlange inspanningen. Jullie hebben altijd zorg gedragen voor niet alleen een goede vorm van het blad, maar vooral ook inhoudelijke diepgang, soms stilistisch bedekt, en dat is zeker niet vanzelfsprekend. Ik hoop dat jullie inspanningen omwille van inhoud nog lang niet ten einde komen.

Het opgesloten stuk

William van Zanten

Een onderzoek van William van Zanten naar weinig beweeglijke stukken, geïnspireerd door Vesters en Aronian.
Op de trainingsavond van Melchior Vesters bij Franck Melssen, afgelopen april, kwam o.a. het thema aan de orde van de opgesloten loper. Het klassieke voorbeeld is Winter - Capablanca. Iets eerder werden we allemaal getrakteerd op het omvattende thema van beweeglijkheid, in het kandidatentoernooi; zie onderstaand diagram uit Aronian - Mamedyarov, Khanty-Mansiysk, WCh Candidates 2014.

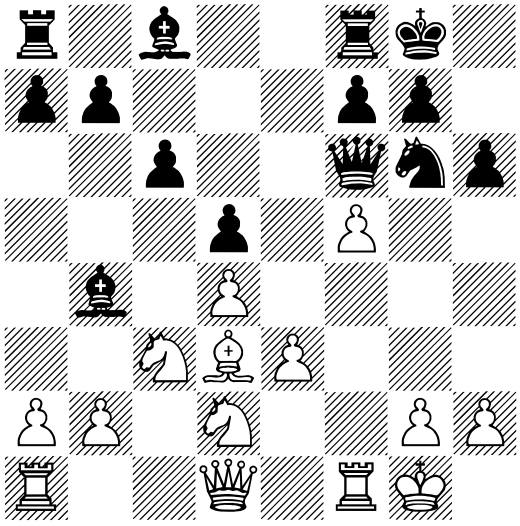

Ziet u meteen een (mogelijk) bezwaar van de zet **13. ...Pe7**?
Het risico dat zwart zal hebben onderschat, of overzien, is dat na Pg6-e7 zijn dame de veilige terugtocht (naar e7, d8) is afgesneden.
Aronian profiteerde onmiddellijk: zie de volgende etappes:
14. Pde4 dxe4 15. Pxe4

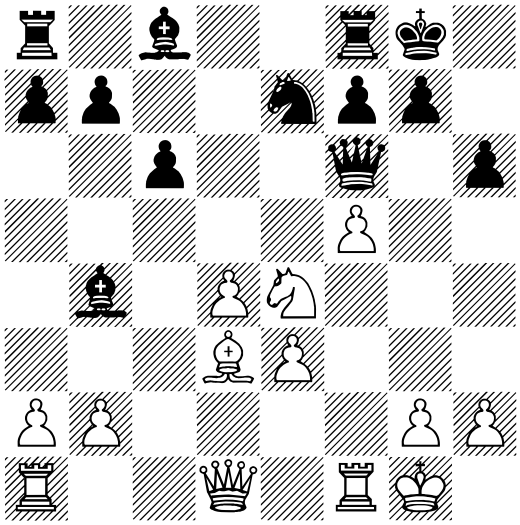

Hier is het probleem al duidelijk: de zwarte dame is zo weinig mobiel dat ze geen keus heeft: ze moet naar h4.
15. ...Dh4 16. g3 Dh3

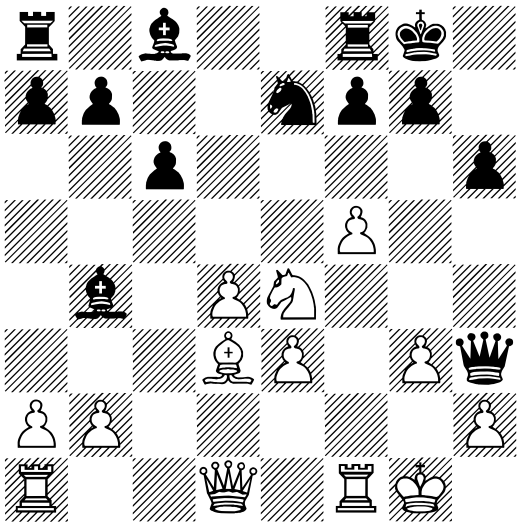

En nu kan de zwarte dame nergens meer veilig heen: wit hoeft haar alleen nog aan te vallen:
17. Pf2 Dxf1† 18. Kxf1 etc.
1-0

De eerste les is duidelijk: let op de beweeglijkheid van de stukken, en val vijandelijke stukken die weinig beweeglijk zijn aan (of houdt ze buitenspel en begin een gevecht op de andere vleugel).
Ziet u meteen welk zwart stuk in onderstaand diagram weinig beweeglijk is?

Avrukh - Hendriks, Corus-L Wijk aan Zee 2000

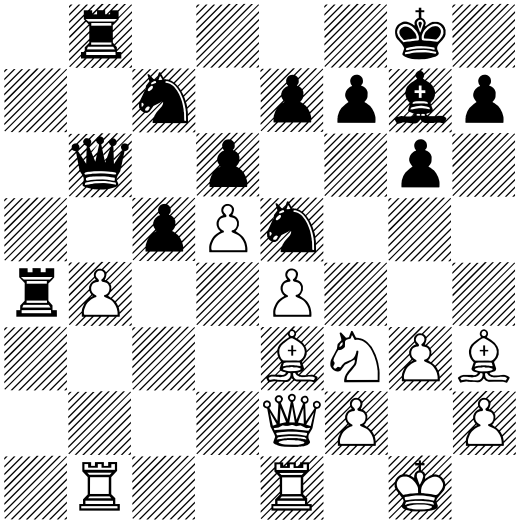

Het zwarte paard op e5 is net zo prachtig gecentraliseerd en actief, als onveilig: eenmaal aangevallen zou het nergens heen kunnen, behalve naar f3. Zo is het witte plan snel gevonden (Pf3 weghalen en met f4 Pe5 winnen). Dit leidde tot:

20. Pd2! Txb4 21. Txb4 Dxb4 22. f4

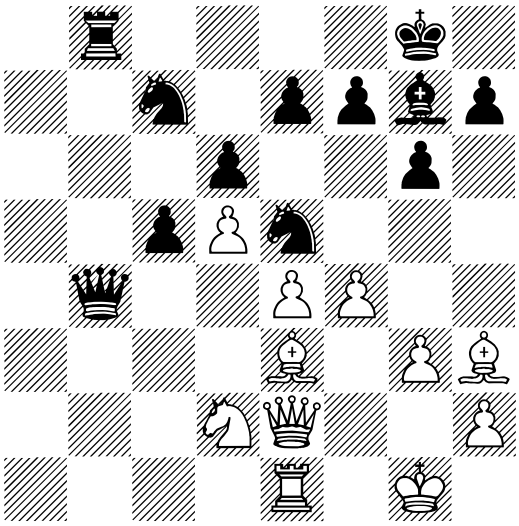

22. ...c4 23. fxe5 c3 24. Pc4 dxe5 25. Dd3 Pa6 26. Kf1 Pc5 27. Lxc5 Dxc5 28. Tc1 Lh6 29. Txc3 etc.
1-0

Delchev - Ibrayev, Dresden [Ol] 2008

1. d4 Pf6 2. Pf3 d5 3. c4 e6 4. Pc3 Lb4 5. Lg5 Pbd7 6. e3 c5 7. cxd5 exd5 8. Ld3 Da5 9. Dc2 c4 10. Lf5 0-0 11. 0-0 Te8 12. Pd2 g6 13. Lh3 Kg7 14. Tfd1 Pb6

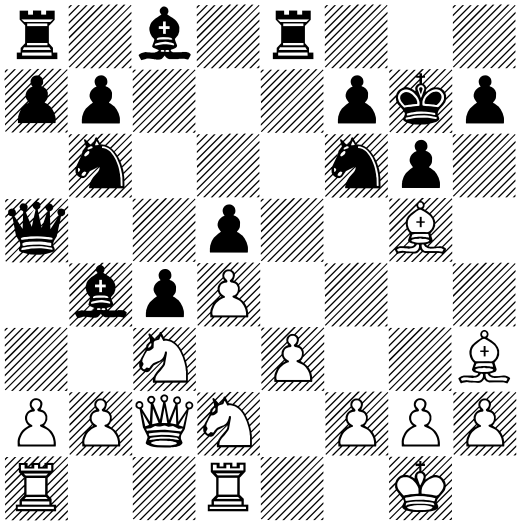

Ziet u meteen welk zwart stuk mogelijk problemen heeft met beweeglijkheid?
Net als in Aronian - Mamedyarov, verspert hier een eigen paard de terugtocht van de dame. M.a.w., Da5 staat onveilig, doordat zij zo weinig beweeglijk is. In het diagram kan ze alleen naar a6. Wit ging zodoende zitten peinzen hoe hij de dame zou kunnen aanvallen en hij kwam met:

15. Pb3 Da6
De eenvoudige pointe is dat de zwarte dame opgesloten staat na 15. ...cxb3 16. axb3, en als zwart dan probeert te ontsnappen met 16. ...Lxc3 17. Txa5 Lxa5, staat ineens de zwarte loper opgesloten, zodat die na 18. Lxf6† Kxf6 19. Dc5 verloren gaat, zie analysediagram.

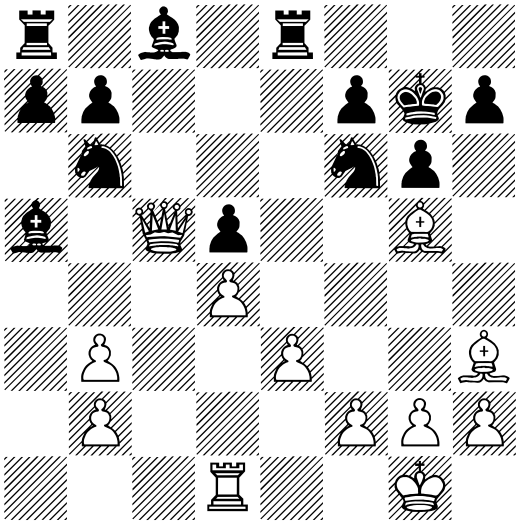

Analysediagram na 19.Dc5

De partij vervolgde met **16. Pc5 Da5 17. Lxc8 Taxc8 18. Pxb7 Da6 19. Pc5 Lxc5 20. Lxf6† Kxf6 21.dxc5 Txc5 22. Dd2 Dc8 23. Dd4† Ke7 24. e4 Td8 25. exd5 Tdxd5 26. Te1† Kd7 27.Pxd5 Txd5 28. Df6 Tc5** 1-0

Delchev heeft duidelijk oog voor onbeweeglijkheid. Zie ook:

Lenic - Delchev, Dresden [Ol] 2008

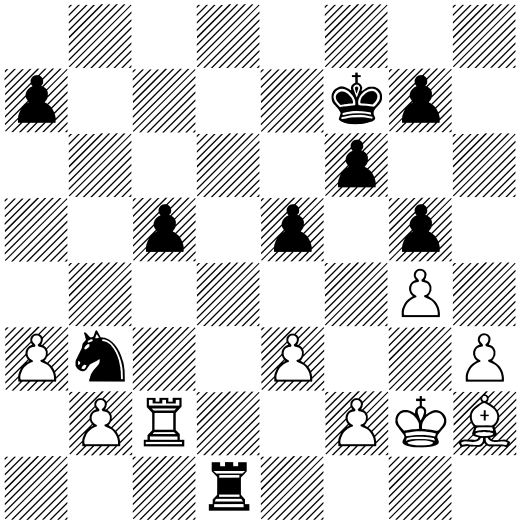

Hier is makkelijk te zien welk stuk weinig beweeglijk is: Lh2.
In dit geval kan zwart daar niet van profiteren door de loper aan te vallen. Wel heel sterk is een andere manier om van de onbeweeglijkheid van de loper te profiteren: door een aanval te beginnen op de andere vleugel. Zwart ruilt daarom eerst de laatste verdediger van de damevleugelpionnen af (Tc2) met:

30. ...Td2 31. Txd2 Pxd2 32. f4 Ke6 33. fxg5 fxg5 34. Kf2 Kd5 35. Ke2 Pc4 36. e4† Kxe4 37. Lg1 Pxb2 38. Lxc5 a6 39. Le3 Pd3 40.Lxg5 Pf4† 41. Kd2 Pxh3 42. Ld8 Kf3 43. Kc3 e4 44. Kb4 e3 45. Kc5 Kxg4 46. La5 Kf3
0-1

Terug naar het Aronian-thema: aanval op een onbeweeglijk stuk.
In *New in Chess Magazine* wees de winnaar van de volgende partij op de onbeweeglijkheid van de zwarte dame:

Nepomniachtchi - Kryvoruchko, Antalya 2013
World Chess Team Championship

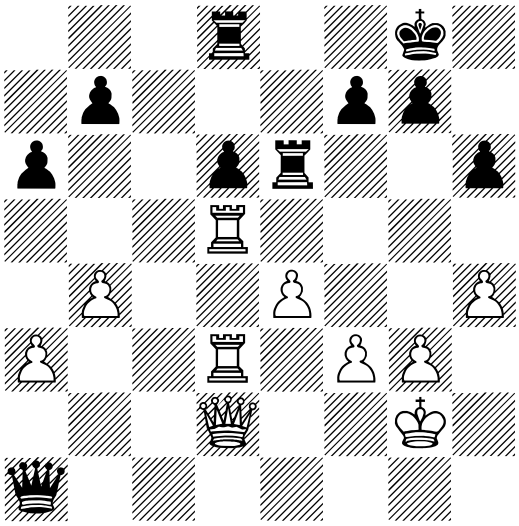

Positie na 40. ...Df6-a1?

41. Tc3
Nepomniachtchi: The queen would like to return to her own forces, but there is no way back...
41. ...Tde8 42. Dc2
Nepomniachtchi: There is no defence against the threat of 43. Td1, and so black resigned.
1-0

Laatst speelde ik een verzameling partijen van Spassky door (u vindt het boek in de Openbare bibliotheek op het Spui).

Larsen - Spassky, Lugano (Ol) 1968

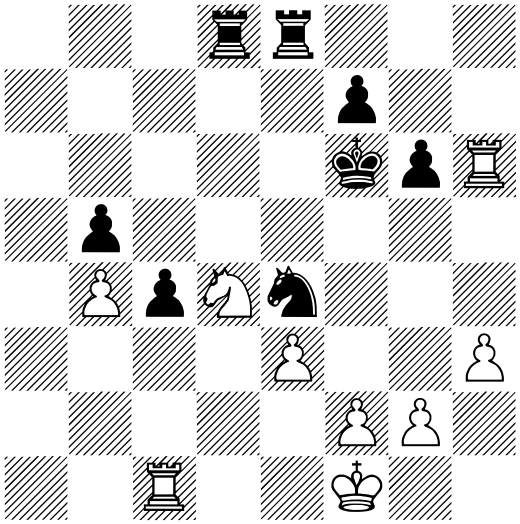

Zwart heeft nu een eenvoudige wending, die toch verrassend is; de wending is gebaseerd op de bijna opgesloten positie van Th6. Alleen veld h4 is nog toegankelijk voor de toren na Kg7. Hoe vervlecht je dit thema in een grotere combinatie?

Wel, zwart forceert een vrijpion op b3, omdat hij die nieuwe vrijpion kan dekken vanwege de tussenzet (meer accuraat: vrije zet, zet die geen tijd kost) Te4 (xb4, xh4).
29. ...Pd2† 30. Kg1 Pb3 31. Pxb3 cxb3 32. Tb1

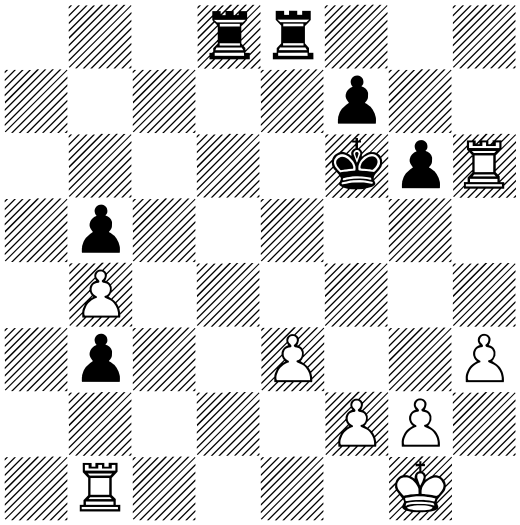

Nu komt de 'tussenzet', de dubbeldreiging: **32. ...Te4! 33. g3 Txb4 34. Th4**
Ten overvloede: 33.Txb3? zou falen op 33. ...Kg7 met torenwinst.
34. ...Txh4 35. gxh4 Td3 36. Kg2 Ke5
0-1

Tot slot een fragment uit
Dubin - Campora, Buenos Aires 1976

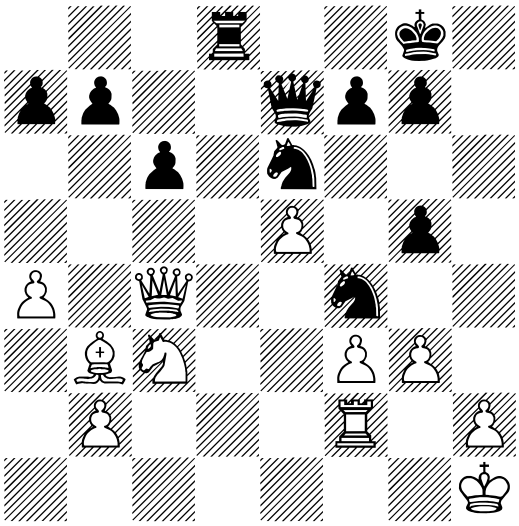

U speelt met zwart. U kijkt naar Td4. Zeker een sterke kandidaat. Voordat u de zet speelt, vraagt u zich af of u Td4 nog sterker kan maken. Wat als de dame niet weg zou kunnen?

Zo komt u op **28. ...Pd3!** Dit sluit de witte dame met tempo de terugweg af. Daarna ging het snel: **29. Td2 Td4** 0-1

Zomeragenda

donderdag 12 t/m 26 juni en 17 juli t/m 28 augustus
Haagsche Zomercompetitie (Haeghe Ooievaar)

zaterdag 5 t/m zondag 13 juli
4e Science Parktoernooi (Amsterdam)

vrijdag 11 t/m zondag 20 juli
8e Leiden Chess Tournament

zaterdag 19 juli
2e Appie Zwartstoernooi (Schaakhuis)

maandag 21 t/m donderdag 31 juli
Open Kampioenschap van Nederland (Dieren)

zondag 3 augustus
Santpoortse Kroeglopertoernooi

maandag 4 t/m zaterdag 9 augustus
[jeugd] Euro Chess Tournament (ONJK A t/m G) (Borne)

zaterdag 16 augustus
Schaken aan de Kust (Scheveningen)

vrijdag 29 augustus, maandag 1 en vrijdag 5 september
66e Westlands Druivenschaaktoernooi (‘s-Gravenzande)

donderdag 4 september
Start nieuwe seizoen

kontrast
PRINTSERVICE

Kopieerservice bij KONTRAST
als goed in meervoud moet
KONTRAST
Tanthofdreef 7 te Delft
Tel. (015) 2618823

TEGOED
BON
VOOR

GRATIS

een paar daglenzen of
een paar weeklenzen of
een paar maandlenzen

duooptiek

THOMSONLAAN 93
2565 HZ DEN HAAG
Tel. 070 - 360 70 02

TEGOED
BON
VOOR

GRATIS

een paar daglenzen of
een paar weeklenzen of
een paar maandlenzen

duooptiek

THOMSONLAAN 93
2565 HZ DEN HAAG
Tel. 070 - 360 70 02

Wij werken graag met een stucloper.

Omdat niet iedereen dezelfde financiële situatie heeft en elk huis een andere aanpak vereist.
Dáárom beginnen we bij uw wensen, uw mogelijkheden en de verwachtingen voor uw woning.
Jan van Delden stucadoorsbedrijf helpt u graag om tot de juiste keuzes te komen. Zij zorgen ervoor dat alles glad verloopt zoals afgesproken.
Meer weten? Maak een afspraak voor een vrijblijvend kennismakingsgesprek.

O ja, en de stucloper gebruiken we voor bijvoorbeeld het tijdelijk afdekken van vloeren, gangen en trappen. Zo blijft alles netjes en schoon.

Jan van Delden
STUCADOORSBEDRIJF

Laan van Meerdervoort 1263 - 2555 BE 's-Gravenhage
✆ 070 - 323 98 09 - info@janvandelden.nl